

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Навчально-науковий юридичний інститут

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
галузі знань 08 Право
спеціальності 081 Право

Івано-Франківськ
2018 рік

РОЗРОБЛЕНО у навчально-науковому юридичному інституті
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Петровська І.І., к.ю.н. доцент кафедри
конституційного, міжнародного та адміністративного права

Обговорено та затверджено Вченою радою навчально-наукового
юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені
Василя Стефаника, “___” _____ 2018 р., протокол № _____

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне право України» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму підготовки «Право». Даний навчальний курс передбачає детальне ознайомлення студентів з поняттям, видами та порядком здійснення публічно-управлінської діяльності, основами притягнення до адміністративної відповідальності та адміністративної процедури.

На сучасному етапі розвитку суспільства адміністративне право України є однією з провідних галузей українського публічного права, нормами якого регулюються суспільні відносини здебільшого управлінського характеру, що складаються переважно у сфері державного управління в процесі функціонування виконавчої влади, а також управління на місцевому рівні (муніципального) у сфері місцевого самоврядування, під час здійснення внутрішньо-організаційної управлінської діяльності інших державних формувань, організації роботи публічних осіб; проходження публічної служби, притягнення до адміністративної відповідальності та надання адміністративних послуг.

Адміністративне право є також однією з фундаментальних юридичних дисциплін, яка передбачає вивчення значного комплексу теоретичних положень та правових інститутів, великого масиву нормативно-правових актів, що містять адміністративно-правові норми і визначають правовий статус різних суб'єктів управління, а також широкого діапазону суспільних відносин управлінського характеру з урахуванням їх різнобічного адміністративно-правового регулювання.

Міждисциплінарні зв'язки: Адміністративне право пов'язане з управлінською діяльністю, яка є предметом вивчення адміністративного права, публічно-правовими відносинами, тому норми, які регулюють адміністративне провадження у сфері управління, за зверненням громадян, про застосування заходів адміністративного примусу, про притягнення до адміністративної відповідальності та проваджень у сфері управління, звернення громадян, надання адміністративних послуг (реєстраційних, дозвільних), адміністративного судочинства, публічного контролю та інших адміністративно-правових інститутів, які в своїй сукупності утворюють окрему галузь права в правовій системі за принципами і умовами галузевого поділу на загальну, особливу та спеціальну частини.

Даний навчальний курс має велике значення для підготовки фахівців юридичних спеціальностей, оскільки надає необхідні правові основи та навички аналізу та застосування нормативно-правових діяльності, без яких неможливе повноцінне засвоєння знань щодо механізму прийняття рішень органами державної влади та місцевого самоврядування.

Дисципліна тісно взаємодіє з Конституційним правом, Адміністративним процесуальним правом, Трудовим правом, Господарським правом, Цивільним правом тощо.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Поняття, система та зміст адміністративного права і адміністративних правовідносин;
2. Складові предмети адміністративно-правового регулювання;
3. Управління економіко-соціальним будівництвом;
4. Управління адміністративно-політичною діяльністю;

1. Мета та завдання навчальної дисципліни:

1.1. Метою навчальної дисципліни «Адміністративне право України» є систематизоване вивчення порядку та особливостей здійснення правових засад суб'єктів публічно-управлінської діяльності в Україні, змін та проблемних питань розвитку адміністративно-правових відносин.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Адміністративне право» є:

- ознайомлення студентів зі змістом, суттю основних категорій адміністративного права;
- формування у студентів знань теоретичних та історичних основ адміністративної та адміністративно-процедурної діяльності;
- формування уміння практичного використання норм адміністративного права;
- формування навичок опрацювання та складання адміністративно-процесуальних документів.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти у результаті вивчення дисципліни повинні:

знати:

- зміст та особливості публічного управління;
- порядок здійснення публічного адміністрування, його функції, форми та методи;
- особливості адміністративно-правового регулювання управлінських відносин;
- систему та повноваження органів виконавчої влади та організацію, управління народним господарством, соціально-культурним й адміністративно-політичним будівництвом, а також міжгалузеве управління; основи контрольної діяльності;

вміти:

- порівнювати і аналізувати норми адміністративного законодавства;
- тлумачити і застосовувати чинне адміністративне законодавство;
- узагальнювати правову практику та робити відповідні висновки;
- на основі адміністративного законодавства вирішувати практичні завдання.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 270 годин / 9 кредитів ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1. Основні адміністративно-правові категорії

Змістовий модуль 1. Поняття, система та зміст адміністративного права і адміністративних-правовідносин

Тема 1. Поняття та основні категорії адміністративного права

Історія становлення адміністративного права. Камералістика, поліцейське право, радянське адміністративне право та сучасне адміністративне право. Становлення предмету сучасного адміністративного права. Ознаки адміністративного права.

Адміністративне право як галузь права, навчальна дисципліна та наука. Адміністративна реформа і стратегія розвитку України. Адміністративне право і адміністративна реформа.

Поняття і сутність предмету адміністративного права. Методи адміністративного права.

Система адміністративного права: поняття та види адміністративно-правових інститутів, підгалузей, норм. Основи адміністративного процесу та процедури. Поняття провадження, стадії провадження, процесуального етапу провадження, процесуальної дії.

Групи адміністративних проваджень. Адміністративна діяльність.

Поняття та види джерел адміністративного права. Класифікація джерел адміністративного права.

Поняття та види принципів адміністративного права. Принцип верховенства права та законності в адміністративному праві. Принцип належного урядування.

Функції адміністративного права. Співвідношення адміністративного права з іншими галузями права.

Тема 2. Управлінська діяльність в системі адміністративно-правового регулювання. Види, форми та методи публічного управління

Управління: загальне поняття і соціальна природа. Співвідношення понять: публічне управління, державне управління, муніципальне управління, публічне урядування, адміністративне урядування.

Публічне управління та його види.

Поняття державного управління у широкому і вузькому розумінні.

Співвідношення державного управління і виконавчої влади. Державне регулювання і державне управління: співвідношення понять. Поняття та стадії організаційного-управлінського провадження.

Методи державного управління. Ознаки та класифікація методів державного управління. Форми державного управління. Правові та «неправові» форми державного управління: поняття та юридичне значення.

Поняття та класифікація правових актів державного управління.

Нормотворча діяльність (провадження). Вимоги до актів державного управління та наслідки їх недотримання. Нормативні та індивідуальні акти управління.

Особливості муніципального управління.

Переконання як метод державного управління.

Поняття та ознаки адміністративного примусу. Класифікація актів адміністративного примусу. Адміністративно-запобіжні заходи. Заходи адміністративного припинення, заходи адміністративної відповідальності.

Порівняльний аналіз переконання та примусу.

Адміністративний договір: поняття та види. Ознаки адміністративного договору. Характеристика адміністративного договору як форми управління.

Поняття та ознаки електронного урядування.

Тема 3. Адміністративно-правові норми і відносини

Поняття адміністративно-правової норми. Державні гарантії дії адміністративно-правових норм. Структура адміністративно-правової норми. Гіпотеза та її види. Диспозиція та її види й особливості. Санкція та її види. Класифікація адміністративно-правових норм (за спрямованістю змісту; за адресатами або суб'єктами; за формою припису; за галузевою належністю; за межею дії; за ступенем спільності; за повнотою викладених велінь; за юридичною силою тощо).

Реалізація норм адміністративного права: поняття та форми. Характеристика виконання, використання, додержання, застосування адміністративно-правових норм. Вимоги до застосування норм адміністративного права (законність, обґрунтованість, доцільність, ефективність). Співвідношення адміністративно-правових відносин та адміністративно-правових норм.

Поняття і особливості (характерні риси) адміністративно-правових відносин. Види адміністративних правовідносин. Вертикальні й горизонтальні, субординаційні, ординаційні та ре ординаційні, інші види адміністративно-правових відносин.

Структура адміністративно-правових відносин. Місце юридичних фактів у структурі адміністративно-правових відносин.

Тема 4. Суб'єкти адміністративного права

Поняття та система суб'єктів адміністративного права. Ознаки суб'єктів адміністративного права. Поняття адміністративно-правового статусу особи. Елементи адміністративно-правового статусу. Відмінності адміністративно-правового статусу від цивільно-правового.

Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права. Види фізичних осіб та їх адміністративно-правовий статус: громадяни України, державні службовці, фізичні особи на політичних посадах, особи без громадянства, з подвійним громадянством, іноземці, біженці, вимушені переселенці, закордонні українці, пенсіонери, студенти, малозабезпечені, військовослужбовці, учасники АТО, інваліди та інші фізичні особи зі спеціальним адміністративно-правовим

статусом.

Президент України (як публічний службовець) та його адміністративно-правовий статус

Народний депутат як суб'єкт адміністративного права.

Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України як найвищого органу в системі органів виконавчої влади.

Характеристика юридичної особи публічного права. Відмінність юридичних осіб публічного та приватного права. Види юридичних осіб публічного права. Адміністративно-правовий статус навчального закладу. Акредитація навчальних закладів (акредитацій на процедура/провадження). Адміністративно-правовий статус студента.

Центральні органи виконавчої влади (міністерства, служба, агентства, інспекції, національних комісії тощо).

Завдання центральних органів виконавчої влади.

Поняття та статус територіальних органів центральних органів виконавчої влади.

Місцеві державні адміністрації як суб'єкти адміністративного права. Адміністративно-правовий статус голови місцевої державної адміністрації (за видами місцевих адміністрацій).

Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування. Територіальна громада як суб'єкт адміністративних відносин. Організація роботи громади. Служба в органах місцевого самоврядування. Об'єднана територіальна громада як суб'єкт адміністративного права.

Підприємства, установи, організації як суб'єкти адміністративного права. Організаційно управлінська діяльність на державних та у комунальних підприємствах, установах, організаціях. Міжнародні стандарти публічного менеджменту для юридичних осіб публічного права.

Громадські об'єднання як суб'єкти адміністративного права.

Громадські організації та громадські спілки. Молодіжні громадські організації.

Адміністративно-правовий статус політичних партій.

Тема 5. Забезпечення законності та дотримання дисципліни в державному управлінні. Адміністративно-правові режими

Суть і значення законності в державному управлінні. Законність як принцип, метод та правовий режим.

Способи забезпечення законності в публічному управлінні.

Публічний контроль: поняття і роль у державному та місцевому управлінні. Види державного контролю, зокрема за суб'єктами: а). внутрішній адміністративний контроль (відомчий/службовий); б). Контроль з боку Президента України; в). Парламентський контроль, діяльність Рахункової палати; г). Судовий контроль; д). Прокурорський нагляд; е) Громадський контроль. Види публічного контролю за сферою здійснення: фінансовий, банківський, податковий, валютний, митний, пруденційний нагляд, санітарно-епідеміологічний тощо.

Контрольне провадження та його види. Стадії контрольного провадження. Процедура оформлення результатів контрольної діяльності.

Звернення громадян. Форми звернень та їх характеристика. Провадження за зверненням громадян як вид провадження в сфері управління. Електронна петиція.

Дозвільна система (в тому числі ліцензійна діяльність) як основа забезпечення законності.

Громадський контроль за діяльністю суб'єктів владних повноважень. Громадські слухання.

Адміністративно-правові режими. Адміністративно-правовий режим законності. Види адміністративно-правових режимів, зокрема: надзвичайний стан, воєнний стан, антитерористична операція (АТО), режим санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, режим державної та службової таємниці.

Особливості обмеження прав людини під час окремих видів адміністративно-правових режимів.

Тема 6. Поняття та види публічної служби в Україні

Поняття та ознаки публічної служби. Види публічної служби. Характеристика дипломатичної служби.

Професійна діяльність суддів як вид публічної служби. Адміністративно-правовий статус судді.

Прокуратура в системі публічної служби. Поняття та завдання прокуратури. Місце прокуратури в правоохоронній діяльності. Адміністративно-правовий статус прокурора.

Поняття та види політичних посад. Особливості обрання/призначення публічних посадовців.

Військова служба, як вид публічної служби.

Служба в органах місцевого самоврядування.

Державна служба – інститут адміністративного права. Поняття, особливості та види державної служби.

Поняття і види державних службовців. Права і обов'язки державних службовців. Порядок проходження державної служби. Відповідальність державних службовців.

Основи дисциплінарної відповідальності в адміністративному праві.

Атестація державних службовців та атестаційне провадження.

Основні напрямки реформування публічної служби.

Етичні стандарти публічної служби. Проблеми та перспективи реформування публічної служби в Україні. Міжнародний досвід.

Модуль 2. Складові предмету адміністративно-правового регулювання.

Змістовий модуль 2. Складові предмету адміністративно-правового регулювання

Тема 7. Адміністративна відповідальність та її місце серед інших видів

юридичної відповідальності. Поняття та склад адміністративного проступку (правопорушення)

Поняття і ознаки адміністративної відповідальності. Відмежування адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. Підстави адміністративної відповідальності. Адміністративна відповідальність неповнолітніх, військовослужбовців, державних службовців, посадових осіб. Адміністративна відповідальність юридичних осіб.

Поняття адміністративно-деліктного провадження (провадження у справах про адміністративні правопорушення).

Поняття адміністративного правопорушення (проступку), його ознаки. Юридичний склад адміністративного правопорушення. Характеристика елементів складу адміністративного проступку:

об'єкти адміністративних правопорушень: поняття та види;

об'єктивна сторона адміністративного правопорушення: поняття та ознаки;

суб'єкти адміністративних правопорушень: поняття, ознаки, види;

суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення: поняття та ознаки.

Тема 8. Провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Поняття, види та порядок накладення адміністративних стягнень

Порядок провадження у справах про адміністративні правопорушення. Стадії провадження. Загальне та спрощене провадження.

Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення: види, загальна характеристика.

Суб'єкти провадження у справах про адміністративні правопорушення. Адміністративна юрисдикція.

Поняття та мета адміністративного стягнення. Система і види адміністративних стягнень.

Обставини, що обтяжують та пом'якшують відповідальність за адміністративні правопорушення. Накладення адміністративних стягнень.

Протокол адміністративного правопорушення.

Постанова по справі про адміністративні правопорушення (постанова про накладення адміністративного стягнення).

Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.

Тема 9. Поняття, види та процедура надання адміністративних послуг

Поняття послуги. Поняття та ознаки адміністративних послуг. Розмежування різних видів адміністративних послуг. Підходи до класифікації адміністративних послуг. Реєстр адміністративних послуг. Строки надання та оплата адміністративних послуг.

Група проваджень з надання адміністративних послуг:

- реєстраційне провадження та його види, стадії;

- дозвільне провадження та його види, стадії.

Процедура надання адміністративних послуг та її законодавче регулювання. Державна політика у сфері надання адміністративних послуг.

Сутність адміністративно-процедурної діяльності.
Суб'єкти провадження з надання адміністративних послуг.

Тема 10. Міжнародні стандарти надання адміністративних послуг та вдосконалення системи надання їх в Україні

Зародження ідеї публічних послуг у Європі (1980-ті роки). Запровадження орієнтованості на впровадження ринкових механізмів у діяльність державного сектору як провідна ідея системи публічної адміністрації Європейського Союзу. Рекомендація Ради Європи № R(87)16 щодо адміністративних процедур, які зачіпають велику кількість осіб.

Шляхи вдосконалення системи адміністративних послуг в Україні.

Проблеми якості, платності та стандартів надання адміністративних послуг, впровадження європейських стандартів в даній системі.

Зв'язок адміністративних послуг з реалізацією владних повноважень. Межі владних повноважень при наданні послуг. Законодавче регулювання надання адміністративних послуг та проблема відповідальності «осіб публічної адміністрації».

«Електронне урядування» та процедура надання адміністративних послуг в Україні.

Модуль 3. Особлива та спеціальна частина адміністративного права Змістовий модуль 3. Управління економіко-соціальним будівництвом

Тема 11. Правові засади управління економікою та промисловістю

Правове регулювання управління економікою. Завдання, функції та методи державного управління економікою. Організація управління економікою, планування економічного розвитку держави.

Державний контроль у сфері економіки.

Організаційно-правові засади управління промисловістю.

Система органів управління промисловістю.

Місцеве самоврядування і промисловість.

Державний контроль і нагляд в промисловості.

Види адміністративних правопорушень у сфері економіки та промисловості.

Тема 12. Управління будівництвом, житлово-комунальним господарством та комунікаціями

Організаційно-правові засади управління будівництвом і житлово-комунальним господарством, характеристика законодавства даної сфери.

Система органів управління будівництвом і житлово-комунальним господарством.

Місцеве самоврядування та житлово-комунальне господарство.

Публічний контроль у житлово-комунальному господарстві.

Адміністративна відповідальність за порушення у сфері будівництва та житлово-комунального господарства.

Організаційно-правові засади управління комунікаціями.

Управління транспортом.
Органи управління зв'язком.

Тема 13. Управління використанням і охороною природних ресурсів

Адміністративно-правові засади управління використанням та охороною природних ресурсів.

Органи управління використанням і охороною природних ресурсів.

Місцеве самоврядування і охорона природних ресурсів.

Публічний контроль за використанням та охороною природних ресурсів.

Адміністративна відповідальність за порушення у сфері використання та охорони природних ресурсів.

Тема 14. Управління фінансами

Адміністративно-правове регулювання у сфері фінансів.

Характеристика нормативно-правових актів даної сфери.

Органи управління фінансами.

Казначейське обслуговування бюджету.

Поняття та види фінансових установ.

Фінансові послуги та їх види.

Особливості діяльності фінансових установ.

Правовий статус Національного банку України.

Фінансовий контроль: поняття, види, методи.

Державне управління банківською системою.

Державне управління у сфері оподаткування.

Адміністративна відповідальність за фінансові правопорушення.

Тема 15. Управління зовнішньоекономічною діяльністю та митною справою, закордонними справами

Адміністративно-правове регулювання та органи управління зовнішньоекономічною діяльністю.

Організаційно-правові засади управління митною справою, державне управління у сфері реалізації митної політики.

Митний контроль. . Поняття, ознаки та види митних режимів.

Адміністративна відповідальність за порушення митних правил

Правові засади управління закордонними справами.

Органи управління закордонними справами.

Адміністративно-правове регулювання в'їзду в Україну та виїзду за кордон для різних категорій фізичних осіб. Візовий та безвізовий режим.

Тимчасове й постійне перебування іноземців в Україні.

Змістовий модуль 4. Управління адміністративно-політичною діяльністю

Тема 16. Управління обороною

Правові засади управління обороною.

Суб'єкти управління обороною в Україні.

Збройні Сили України, їх види.

Характеристика військового обов'язку.

Військова та альтернативна (невійськова) служба в Україні. Особливості проходження військової служби за призовом та за контрактом.

Дисциплінарна відповідальність військовослужбовців.

Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про військовий обов'язок та військову службу.

Тема 17. Управління національною безпекою, забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях

Організаційно-правові засади управління національною безпекою.

Поняття національної безпеки та загроз їй.

Організація управління щодо забезпечення національної безпеки.

Поняття державного кордону.

Державний кордон та його охорона. Прикордонна служба.

Поняття та види надзвичайних ситуацій.

Правові основи забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях.

Державна система запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій.

Органи забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях.

Тема 18. Управління внутрішніми справами

Адміністративно-правові засади управління внутрішніми справами.
Структура органів управління внутрішніми справами.

Центральний орган виконавчої влади щодо управління внутрішніми справами: поняття, повноваження, структура органу та інші елементи його адміністративно-правового статусу.

Національна поліція: поняття, місце в системі органів управління внутрішніми справами, види, характеристика повноважень.

Загальна характеристика адміністративної діяльності поліції.

Процедура контрольної діяльності національної поліції.

Національна гвардія та її завдання, види, повноваження.

Національна поліція та національна гвардія: порівняльний аналіз правового статусу.

Служба в системі внутрішніх справ.

Дисциплінарна та адміністративна відповідальність працівників поліції та національної гвардії.

Тема 19. Державне управління юстицією

Організаційно-правові засади управління юстицією.

Система та структура органів юстиції.

Діяльність реєстраційної служби.

Поняття та види реєстрів. Загальна характеристика процедури реєстрації.

Реєстраційне провадження як вид провадження з надання адміністративних послуг.

Реєстрація актів цивільного стану, юридичних осіб та фізичних осіб підприємців, громадських організацій, транспортних засобів, прав власності, обтяжень рухомого та нерухомого майна, правочинів тощо.

Державні кадастри.

Поняття та завдання нотаріату. Організація нотаріальної служби та органи юстиції.

Взаємодія органів юстиції з судовою системою та адвокатурою.

Участь органів юстиції в запобіганні корупції та очищенні влади (люстрації) в Україні. Процедура Е-декларування.

Тема 20. Організація управління інформаційними ресурсами

Інформація як об'єкт інформаційних відносин. Види інформації. Публічна інформація та доступ до неї. Персональні дані та особливості доступу до них під час здійснення публічної діяльності.

Поняття та складові інформаційних ресурсів у державному управлінні.

Інформаційна діяльність публічних суб'єктів та інформатизація в Україні.

Особливості формування інформаційного суспільства в Україні.

Організаційно-правові засади управління інформаційними ресурсами.

Система органів управління інформаційними ресурсами.

Адміністративна відповідальність за порушення в інформаційній сфері.

Рекомендована література та нормативно-правові акти

Література

1. Bovaird T. Public Management and Governance / Tony Bovaird, Elke Loffer (eds). London : Taylor&Francis Group, 2003. 255 p.
2. Torres L. Changes in Public Service Delivery in the EU Countries / Lourdes Torres, Vicente Pina. Public Money & Management. 2002. Oct.-Dec. P. 41-48
3. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях: навч.пос. К.: Центр учбової літератури, 2017, 196 с.
4. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. В.М. Гаращука, Харків: Право, 2017. 174 с.
5. Адміністративна процедура та адміністративні послуги: Зарубіжний опит і пропозиції для України / Авт.-упоряд. В. П. Тимошук. К.: Факт, 2003. 496 с.
6. Адміністративна юстиція: Європейський досвід і пропозиції для України / Авт.-упоряд. І. Б. Коліушко, Р. О. Куйбіда. К.: Факт, 2003. 506 с.
7. Адміністративне право : навч.пос. / О.І. Остапенко, З.Р. Кисіль, М.В. Ковалів, Р.-В. В. Кисіль. 2-ге вид. К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ. 2009. 536 с.
8. Адміністративне право [Текст] : підручник / Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.), В.М. Гаращук, В. В. Богущкий та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. Х. : Право, 2010. 624 с.
9. Адміністративне право України: Академічний курс [Текст] : підручник : у 2 т. Т. 1. Загальна частина / ред. кол.: В. Б. Авер'янов (голова). К.: Юрид. думка, 2007. 592 с.
10. Адміністративне право України: Академічний курс [Текст] : підручник : у 2 т. Т. 2: Особлива частина. К.: Юрид. думка, 2009. 600 с.
11. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. Ю.П. Битяка, В.М. Гаращука, В.В. Зуй. 2-ге вид., перероб. та допов. Х.: Право, 2013. 656 с.
12. Адміністративне право. Загальна частина (альбом схем) [текст]: навч.пос. / О.В.Кузьменко, І.Д. Пастух, М.В.Плугатир, М.В.Співак. К.: Центр учбової літератури, 2015. 232 с.
13. Адміністративне право. Загальна частина. Навч. посіб. / Алфьоров С. М., Ващенко С. В., Долгополова М. М., Купін А. П. К.: Центр учбової літератури, 2011. 216 с.
14. Бандурка О. М., Тищенко М. М. Адміністративний процес: Підручник для вищих навч. закладів. Рос. мовою. К.: Літера ЛТД, 2001. 336 с.
15. Бандурка, О. М. Теорія і практика управління органами внутрішніх справ України [Текст] / О. М. Бандурка. - Х. : НУВС МВС України, 2004. 780 с.
16. Бандурка, О. М. Управління в органах внутрішніх справ України [Текст] : підручник / О. М. Бандурка. Х. : Ун-т внутр. справ, 1998. 480 с.
17. Бачун О., Головань О. Повернення до питання компетенції адміністративних судів. Юридичний вісник України. 2007. №9. 15 червня.
18. Безрутченко С., Кузьменко О. Характеристика публічного інтересу у міжбюджетних правовідносинах. Підприємництво, господарство і право. 2011. № 12. С. 145-148

19. Богуш, В. М. Інформаційна безпека держави [Текст] / В. М. Богуш, О. К. Юдін. К. : МК-Прес, 2005. 432 с.
20. Бородін І. Л. Адміністративна юрисдикція: Монографія. К.: Істина, 2007. 160 с.
21. Виноградова, Г. В. Правове регулювання інформаційних відносин в Україні [Текст] : навч. посіб. / Г. В. Виноградова. К. : Юстиніан, 2006. 176 с.
22. Гаврилюк Р. Еволюція природи пострадянського фінансового права. Право України. 2012. №11-12. С.305-308
23. Гетманцев Д. Держава як сторона фінансово-правового зобов'язання. Право України. 2010. №8. С.130
24. Гладун З.С. Адміністративне право України: Навчальний посібник для вузів. Тернопіль: Карт-бланш, 2004. 580 с.
25. Головченко О. Роль адміністративного судочинства у процесі вирішення фінансових спорів. Юридична Україна. 2011. №9. С. 29-34.
26. Голосніченко І. П., Стахурський М. Ф. Адміністративний процес: Навч. посібник / За заг. ред. І. П. Голосніченка. К.: ГАН, 2003. 256 с.
27. Гребельник, О. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : підручник. К. : Центр навч. літ., 2005. 696 с.
28. Гресь Н. Про застосування поняття неоподаткованого мінімуму доходів громадян. Право України. 2013. №11. С.360-364
29. Данільян, О. Г. Національна безпека України: структура та напрямки реалізації [Текст] : навч. посіб. / О. Г. Данільян, О. П. Дзьобань, М. І. Панов. Х. : Фоліо, 2002. 285 с.
30. Демський Е. Ф. Адміністративний процес як окрема галузь права. Віче. 2006. № 7-8. С. 40-42.
31. Демський Е. Ф. Адміністративно-процесуальне право України: навч. пос. К.: Юрінком Інтер, 2008. 496с.
32. Державне регулювання економіки : підручник / за ред. І. Р. Михасюка. Л., 1999.640 с.
33. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / За заг. ред. В. Б. Авер'янова. К.: Факт, 2003. 384с.
34. Єдиний державний портал адміністративних послуг. URL: <http://poslугy.gov.ua/>
35. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>
36. Завдання до практичних занять і контрольних робіт з навчальної дисципліни “Адміністративне право” для студентів ІІ курсу заочного факультету № 1 (галузь знань 08 “Право” спеціальності 081 “Право” перший (бакалаврський) рівень) / уклад.: І. В. Бойко, В. М. Гаращук, О. Т. Зима та ін. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2017. 42 с.
37. Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І.С.,Мельник Р. С., Пухтецька А.А. та інші]; за заг. ред. І. С. Гриценка. К. : Юрінком Інтер, 2015. 568 с.
38. Задихайло О. А. Правове регулювання діяльності в галузі культури в Україні. Проблеми законності. 2005. № 76. С.140-145.

39. Зеленецький В. С. Проблеми систематизації та комплексного розвитку антитерористичного законодавства України : монографія / В.С. Зеленецький, В. П. Ємельянов, В. Я. Настюк. Х.: Право, 2008. 96 с.
40. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств [Текст]: підруч. для вузів /1. В. Багорова, Н. І. Редіна, В. Є. Власик, О. О. Гетьман. Д. : ДДФЕІ, 2002. 580 с.
41. Іванський А. Презумпція невинуватості у публічних фінансових правовідносинах. Право України. 2010. №12. С.159
42. Кампо В.М. та ін. Становлення нового адміністративного права України: Науково-практичний нарис. Кампо В.М., Нижник Н.Р., Шльоер Б.П., К.: Юридична книга, 2000. 60 с.
43. Карпенко О. Д. Держава та промислова власність: організаційно-правові питання. О. Д. Карпенко. - К., 1999. - 155 с.
44. Кисіль Л. Є. Керівник підприємства: компетенція та адміністративна відповідальність. К., 1998. 82 с.
45. Ковальчук, Т. М. Оперативний економічний аналіз в управлінні агропромисловим виробництвом К. : [Ін-т аграр. економіки], 2001. 518 с.
46. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар; За ред. С. В. Ківалова, О. І. Харитонової / С. В. Ківалов, О. І. Харитонova, О. М. Пасенюк, М. Р. Аракелян та ін. Харків: Одисей, 2005. 552 с.
47. Кодекс України про адміністративні правопорушення: науково-практичний коментар / за заг. ред. А.С. Васильєва, О.І. Миколенка. Х.: ТОВ «Одисей», 2010. 1024 с.
48. Коломоєць Т. Громадський контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування як суб'єктів адміністративного права України: пріоритети дослідження та вдосконалення правових засад. Підприємство, господарство і право. 2012. № 5. С. 3-6
49. Колпаков В. К. Адміністративно-деліктний правовий феномен: Монографія. К.: Юрінком Інтер, 2004. 528 с.
50. Колпаков В.К., Кузьменко О.В. Адміністративне право України: Підручник для вузів. К.: Юрінком Інтер, 2003. 544 с.
51. Комзюк А. Т., Бевзенко В. М., Мельник Р. С. Адміністративний процес України: Навч. посібник. К.: Прецедент, 2007. 531 с.
52. Конституційні основи діяльності органів, що наділені повноваженнями по здійсненню фінансового контролю. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. Т. 2: Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення. за заг. ред. Ю. П. Битяка. Х. : Право, 2008. С. 536-556.
53. Конституція України і фінансове законодавство [Текст]. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. Т. 2: Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / за заг. ред. Ю. П. Битяка. Х.: Право, 2008. С. 425-447.
54. Косінов С. Контроль за публічною владою як форма юридичної діяльності. Право України. 2013. №12. С.249-252
55. Кравцова Т. Адміністративно-правова природа діяльності держави і сфері економіки. Підприємство, господарство і право. 2011. №4. С.104-106

56. Кубко Є. Про предмет адміністративного права. Право України. 2000. № 5. С. 3-6.
57. Кузьменко О. В. Адміністративний процес у парадигмі права: Автореф. дис. ... докт. юрид. наук. К.: КНУВС, 2006. 32 с.
58. Кузьменко О. В. Теоретичні засади адміністративного процесу: Монографія. – К.: Атіка, 2005. 352 с.
59. Кузьменко О.В., Гуржій Т.О. Адміністративно-процесуальне право України: Підручник / За ред. О.В. Кузьменко. К.: Атіка, 2008. 416с.
60. Куйбіда Р. І знову про компетенцію адміністративних судів. Юридичний вісник України. 2007. 30 червня - 6 липня.
61. Курило, В. І. Адміністративні правочини у сільському господарстві України: сучасна парадигма. В. І. Курило ; [за заг. ред. В. К. Шкарупи]. К.: Магістр-XXI сторіччя, 2007. 311 с.
62. Курс адміністративного процесуального права України. Загальна частина : підручник / С. В. Ківалов, І. О. Картузова, А. Ю. Осадчий. Одеса : Фенікс, 2014. 342 с.
63. Мединська Л. Правові форми фінансового забезпечення соціально-культурної сфери в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2011. №5. С.98-101
64. Мельник Р.С., Мосьондз С.О. Адміністративне право України (у схемах та коментарях) : навч. посібник / Р.С.Мельник, С.О.Мосьондз; за ред. Р.С.Мельника. К. : Юрінком Інтер, 2015. 344 с.
65. Міжнародна економіка : навч. посіб. / Білоцерківець В. В. [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. А. О. Задой та д-ра екон. наук, проф. В. М. Тарасевича ; Дніпропетр. ун-т економіки та права. - Д. : Вид-во ДУЕП, 2010. 339 с.
66. Монаєнко А. Запобіжні заходи фінансово-процесуального примусу. Право України. 2011. № 3. С.228-232
67. Монаєнко А. Місце фінансово-правової відповідальності в системі юридичної відповідальності. Право України. 2011. № 9. С.228-231
68. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни “Адміністративне право” (галузь знань 08 “Право”, напрям підготовки 081 “Право”, перший (бакалаврський) освітній рівень) для студентів 2 курсу денної форми навчання / уклад.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук та ін. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. 101 с.
69. Нашинець-Наумова А. Адміністративні послуги в діяльності вітчизняних корпорацій. Підприємництво, господарство і право. 2012. № 5. С.17-20
70. Омельченко А. Система та правовий статус органів державного управління зовнішньоекономічною діяльністю в Україні. Юридична Україна. 2011. №9. С. 97-101.
71. Основи адміністративного права України : навчально-методичний посібник [Л.Р. Біла-Тіунова, Л.М. Корнута, М.І. Сідор].О: Фенікс, 2015. 122 с.
72. Петровская И. И. Некоторые вопросы правового статуса государственной финансовой инспекции Украины / Ирина Игоревна Петровская // *Legea si Viata: Международный научно практический правовой журнал. Республики Молдова. Aprilie 2014. № 4/3 (268). С. 85-88 URL: http://www.legeasiviata.in.ua/archive/2014/4_3/21.pdf*

73. Петровська І.І. Деякі підходи до визначення категорії «фінансовий контроль». Вдосконалення правового регулювання прав та основних свобод людини і громадянина : Матеріали щорічної Всеукраїнської науково практичної конференції молодих вчених та аспірантів (16 травня 2014 року). Івано Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2014. С.28-31

74. Петровська І.І. До питання реалізації Стратегії сталого розвитку «Україна 2020 у сфері публічного контролю». Науково інформаційний вісник Івано Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія Право. Івано Франківськ: Редакційно видавничий відділ Івано Франківського університету права імені Короля Данила Галицького, 2016. Вип. 2 (14). С. 84-89

75. Петровська І.І. Загальна характеристика концепції розвитку системи управління державними фінансами. Матеріали міжнародної науково практичної конференції «Актуальні питання правової теорії та юридичної практики» (11 12 жовтня 2013 року). Ужгород. С. 152-153.

76. Петровська І.І. Окремі питання здійснення фінансового моніторингу в Україні. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України [текст] : Збірник наукових статей. Випуск 39. Івано Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2015. С.21-32

77. Петровська І.І. Окремі питання здійснення фінансового моніторингу в Україні. Гуманітарний та інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих учених: матеріали I Міжнародної науково практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Гуманітарний та інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих учених», м. Одеса, 24 квітня 2015 року. У 3 частинах. Одеса : Міжнародний гуманітарний університет, 2015. Частина I. С.126-128

78. Петровська І.І. Окремі питання нормативно правового регулювання контрольно фінансової діяльності в Україні. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України [текст] : Збірник наукових статей. Випуск 32. Івано Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 58 64 URL: http://lib.pu.if.ua/files/zbirnyky/zb32_2013.pdf

79. Петровська І.І. Окремі питання правового статусу державної фінансової інспекції України. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 31. Івано Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, 2013. С. 105-113

80. Петровська І.І. Окремі питання теоретико правового регулювання бюджетного контролю // Ірина Ігорівна Петровська // Матеріали міжнародної науково практичної конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку держави і права» (18 19 жовтня 2013 року). Львів. С. 71-73

81. Петровська І.І. Правові засади здійснення податкового контролю в Україні. «Пріоритетні напрямки розвитку правової системи України»: Матеріали міжнародної науково практичної конференції, м. Львів, 31 січня 01 лютого 2014 р. Львів: У 2 частинах. Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2014. Частина II. 136 с. С. 55-57

82. Петровська І.І. Правові засади здійснення фінансового моніторингу: вітчизняні та міжнародні стандарти. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Юриспруденція. Том 1. 2013. С. 138-140

83. Петровська І.І. Фінансовий контроль в системі заходів запобігання та протидії корупції в Україні: загальна характеристика. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України [текст] : Збірник наукових статей. Випуск 34. Івано Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2014. С. 61-71

84. Петровська І.І. Фінансове право: навч.мет. пос. Івано-Франківськ: ННЮІ, 2017. 149 с.

85. Шевчук О. Поняття та правова природа фінансових послуг. ідприємництво, господарство і право. 2012. №5. С.29-32

86. Шереметьєва О. Правове регулювання та правове управління валютними ризиками: поняття й основні критерії розмежування. Право України. 2011. № 6. С.181-183

87. Шишкін В. Завдання адміністративного судочинства. Право України. 2005. № 11. С. 11–14.

Інші джерела є в методичних вказівках для семінарських занять та самотійної роботи

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання : залік, екзамен

5. Засоби діагностики успішності навчання : тестові завдання; письмові контрольні роботи; самотійні роботи; експрес-опитування; відкриті тести по термінах (термінологічний диктант), схематичні завдання, практичні завдання тощо.